

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 12. Concilium Laodicenum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

Sæculum IV. ca annum 370. cum tempore, quo S. An-
 A. C. 367. tonius e vivis abiit, sexaginta quinque an-
 nos numeraret.

Sup. l. XIII.
 §. 37. Pagi.
 372. II.

§. XII.

Concilium Laodicenum.

Ad hæc tempora verosimiliter refertur
 Concilium Laodicenum in Phrygia
 Pacatiana, editis sexaginta canonibus ce-
 leberrimum, qui de diversis Disciplinæ
 materiis, præcipue de ritibus, & vita Cle-
 ricali tractant. Concilium prohibet, ne
 Neo-Baptizati ad Sacerdotium promo-
 veantur; ne Ordinationes fiant in præ-
 sentia Auditorum, nempe illorum, qui in
 Ecclesia ad Catechesin, necdum vero ad
 preces communes admittebantur. Sta-
 tuit ut Electio Episcoporum non sit pene
 populorum, sed a Metropolitanis, & vicinis
 Episcopis post longam fidei, morumque
 eorum probationem eligantur. Verat-
 ne Episcopi in oppidis, & vicis constituantur,
 sed tantum Visitatores, & si jam con-
 stituti ibi fuerint, sine jussu Episcopi Ur-
 bani nec ipsi, nec Presbyteri quidquam
 faciant. Prohibet, ne in Ecclesia consti-
 tuantur mulieres, quæ Seniores, seu Præ-
 sidentes dicebantur. Hæ erant Seniores
 inter Diaconissas, & quæ ordine reliquas
 antecedeant; prohibet hanc distinctio-
 nem Concilium, quia nempe, ut conje-
 ctura est, non nullæ propter honorem ex-
 tolle-

Can. 3.

can. 5.

c. 13.

c. 12.

c. 57.

c. 11.

tollebantur. S. Epiphanius testatur, Dia-
Sæculum IV. A. C. 367.
 conissarum ordinem in Ecclesia fuisse su-
 premum, ad quem fæminæ eveherentur,
Hær. 79. n. 4.
 nunquam vero exstitisse Presbyteras, nec
 Sacerdotii posse fieri participes.

Ulterius Concilium prohibet, ne Cle-
c. 4. c. 24.
 rici usuras exigant. Ne popinas frequen-
 tent; quod etiam ipsis Monachis prohi-
 bet. Ordines Ecclesiastici, quos enume-
 rat, sunt sequentes: *Presbyteri, Diaconi,*
Ministri, seu Sub-Diaconi, Lectores, Can-
tores, Exorcistæ, Ostiarii. Prohibet Cle-
Conci- lium Lao- dicenum.
 ricis, imo & omnibus Christianis, ne eo-
 dem cum fæminis balneo utantur, qui
 abusus inter Gentiles communis erat.
c. 30.
 Item Clerici spectaculis, quæ nuptias, &
c. 54.
 convivia sequebantur, non adint, sed
 surgant, & antequam saltatores intrent,
c. 41. 42.
 abeant. Omnibus, qui ad nuptias invi-
 tantur, saltare prohibet, sed tantum fru-
 gale convivium, ut Christianos decet,
 permittit. Clerici sine litteris canonicis,
c. 40.
 aut Episcopi jussu profectioes non susci-
 piant. Episcopi, si ad Concilium vocen-
 tur, non illud spernant, sed veniant, ut
 doceant, & doceantur; nulla alia, quam
 morbi causa excusentur.

Quod ad preces, & Cæremonias Ec-
 clesiasticas spectat; post Sermonem Epis-
 copi statim Catechumenorum preces per-
c. 19.
 agantur. Catechumenis exeuntibus, pœ-
 nitentium preces dicuntur, accedunt pœ-
 nitent-

Sæculum IV. nitentes, & accepta manuum impositio
 A. C. 367. ne discedunt. Tunc inchoantur oratio
 nes Fidelium, quæ sunt numero tres, pri-
 ma submissa voce, secunda, & tertia alta
 voce, deinde Pax datur, quam ubi Pres-
 byteri Episcopo dederunt, etiam Laici
 dant. Post hæc Sancta oblatio celebra-
 tur, (*) & solis Presbyteris Sanctuarium
 intrare, & communicare licet. Presby-
 teri non nisi cum Episcopo Sanctuarium
 intrent, ibique sedeant, nisi forte Episco-
 pus ægrotet, aut absens sit. Diaconus
 coram Presbytero non fedeat, nisi Pres-
 byter iusserit. Diaconis a Sub-Diaconis
 & omnibus Clericis honor competens ex-
 hibetur. Sub-Diaconis non sit locus in
 Diaconia, nec sacra vasa tangant. Non
 gestent orarium, nec a portis vel brevis-
 simo tempore discedant; sed orationi
 vacent. Canon iste non satis Sub-Dia-
 conos, & Ostiarios distinguere videtur.
 Lectores, & Cantores, dum cantant, Ora-
 rium non gestent. Orarium istud erat
 linteum, quod gestabant, e collo depen-
 dens,

(*) Hæc verba, & sequentia p. 257. ita red-
 dit: Und alsdenn das Geschenk gebracht wer-
 den. Nur allein den Heiligen, aber sey es er-
 laubet zum Altar zu gehen. Quoties de E-
 charistia Mentio fit, toties lectores suos turpiter
 fallit. Alios errores satis graves, quia Religio-
 nem non tangunt, memorare omitto.

dens, unde hodierna stola originem tra-
xit. Nemo in Ecclesia, aut in domibus
exorcizet, nisi ab Episcopo ordinatus.
Mulieres Sanctuarium pedibus non con-
tingant.

Sæculum IV.
A. C. 367.

c. 44.

c. 59.

Canones
Conciliii Lao-
diceni.

In Ecclesia non cantica peculiaria re-
citantur, aut alii libri legantur, quam
Canonicæ antiqui, & novi testamenti
Scripturæ. Post hunc Canonem Conci-
lium Scripturarum Catalogum ponit, ex
antiquo Testamento libri Judith, Tobia,

c. 60.

Sapientia, Ecclesiastici, & Machabæorum
omittuntur, ex novo sola Apocalypsis non
memoratur, ex quo dispicitur, tunc tem-
poris adhuc fuisse quasdam Ecclesias par-
ticulares, quæ de librorum istorum au-
thoritate dubitarent. Nemo in Ecclesia

c. 15.

cantet, nisi Cantores ordinati, qui con-
scenso ambone ex libro cantent. In pre-
cibus publicis psalmi psalmis non jungan-
tur, sed post singulos psalmos lectio in-
terponatur. Die Sabbati cum aliis Scri-

c. 17.

pturis Evangelium legatur. Christiani

c. 16.

non imitentur Judæos, & die Sabbati non
ferientur, sed illa die laborent, eo quod
diem Dominicam Sabbato antepone-
&, sicut Christianos decet, hac die, si
possibile sit, omni labore abstinere opor-
teat. Hæc verba, si possibile sit, indica-
re videntur, Christianos non ita stricte
ac Judæos a labore manuum abstinuisse.

c. 29.

Q 5

Ad

- Sæculum IV. Ad festum Paschale nemo Sacramentum
 A. C. 367. charistiam in alias Diœceses mittat, tanquam
 c. 14. Eulogiam, id est, panem benedictum, quem in signum mutue commu-
 c. 27. nionis mittere solebant. Clerici, aut Laici, ad *Agapen* invitati, escas suas non asportent, ne Ecclesiæ ordo turbetur. *Agapes* in Ecclesia non agantur, nec manducandum est, aut mensæ adornandæ in Domo Dei. Nec Episcopi, nec Presbyteri in domibus Sacrificium offerant. Per quadragesimam non offeratur panis, nisi diebus Sabbatinis, & Dominicis. Caveant Christiani ne jejunium quadragesimale solvant, commessando die Jovis ultimam septimanæ, sed integra quadragesima jejunandum est in Xerophagia, id est, non alias, quam exsiccatas carnes comedendo. Per quadragesimam festa Martyrum celebranda non sunt, sed diebus Sabbatis & Dominicis eorum agenda commemoratio. In quadragesima nec nuptiæ, nec festa natalitia celebrentur.
- c. 52. Post alteram quadragesimæ septimanam nemo ad baptismum admittatur. Quia totum quadragesimale tempus Catechumenorum examini erat destinatum.
- c. 46. Candidati Symbolum discant, atque illud coram Episcopo, aut Presbyteris Die Jovis majoris hebdomadæ recitent. Qui morbi causa baptizati fuerint, si convalescant.
- c. 47.

lescant, Symbolum discant, & quantam a Deo gratiam acceperint, agnoscant.

Qui baptizati sunt, deinde unctionem cœlestem accipiant, & Regni Jesu Christi participes fiant. Peccatores, qui in oratione, & exercitiis pœnitentiæ perseverarunt, atque signa perfectæ confessionis dederunt, eo quod Deus misericors est, ad Communionem admittantur, postquam eis tempus agenda pœnitentiæ, delicto commensuratæ concessum fuerit. Qui secundas nuptias libere, & legitime non autem clandestine inierunt, post modicum tempus jejuniis, & orationibus datum, indulgenter ad Communionem admittentur. Christiani liberos suos indifferenter cum hæreticis matrimonia contrahere non patiantur.

Hæreticis Ecclesiam intrare non liceat, neque Fidelibus ad Ecclesias, aut Cœmeteria hæreticorum accedere, quod si faciant, ad tempus excommunicabuntur, & non nisi peracta pœnitentia recipientur. Sub pœna anathematis prohibetur, ne quis, relictis Jesu Christi Martyribus, falsos hæreticorum Martyres invocet. Ipsorum, nempe hæreticorum, Eulogiæ non sunt recipiendæ; cum ipsis, aut Schismaticis non orandum. Novatiani, & Quartodecimani, qui convertuntur, non aliter recipiantur, quam si omnes hæreses, & præsertim suam anathematizent,

Sæculum IV.
A. C. 367.

Concilium Laodicenum.

c. 48.

c. 2.

c. 1.

c. 10. 31.

c. 6.

c. 9.

c. 34.

c. 32.

c. 33.

c. 7.

zent,

Sæculum IV. zent, tunc quos Fideles vocant, postquam
 A. C. 367. fidei Symbolum, didicerint, & unctionem
 Sacram acceperint, SS. Myfteriorum par-
 ticipes fient. Montanistæ, quamvis in
 c. 35. ordine Clericorum sint, & inter suos spe-
 ctatissimi, diligentissime informabuntur,
 & a Presbyteris, Episcopisque Ecclesie
 baptizabuntur. Hic videmus, quod Mon-
 canones tanistarum, & non aliorum baptismus
 Laodicensi. rejiciatur. Post canonem, quo ad falsos
 hæreticorum Martyres converti prohibe-
 tur, iste sequitur; Christiani Ecclesiam
 c. 35. Dei non deserant, ut Angelos invocent,
 & prohibita conventicula agant; si qui
 ergo occultæ huic Idololatriæ deditus de-
 prehendatur, anathematizetur, quia a Do-
 mino nostro Jesu Christo defecit. Quos-
 dam illa tempestate adhuc hæreticos ju-
 daizantes in Phrygia, & Pisidia invenit
 erat, qui, adorandos esse Angelos, per
 quos lex data esset, affirmabant; dice-
 bant, cum Deus invisibilis, & incompre-
 hensibilis esset, preces nostras ad eum
 pervenire non posse, sed per Angelos no-
 bis propitium esse reddendum. Hæc
 Theodoretus, qui ferme sexaginta post
 hoc Concilium annis vivebat, refert, at-
 que suo ævo in illarum Provinciarum fi-
 nibus adhuc oratoria S. Michaelis visi-
 fuisse, testatur; hunc igitur Concilii Lao-
 diceni Canonem istorum hæreticorum
 causa conditum putat, & subjungit, Con-
 cilium

cilium, ut huic inveterato malo medere-
 tur, prohibuisse, ne relicto Jesu Christo
 Angeli invocentur, nempe, Ecclesiam il-
 los damnasse, qui, excluso Jesu Christo,
 Angelos exorabant, eosque tanquam ul-
 timum cultus sui finem considerabant,
 credentes, orationes suas usque ad Thro-
 num Dei penetrare non posse; qui suo
 arbitrio oratoria S. Michaeli, ut populi
 Dei Protectori, non vero Jesu Christo
 in S. Michaelis Servi ejus memoriam ex-
 struebant.

Sæculum IV.
 A. C. 367.
 Perron. re-
 plique p. 914.

Sequens Concilii Laodicensis canon
 Presbyteris, & Clericis prohibet, ne sint
 Magi, incantatores, Mathematici, seu
 Astrologi, ne faciant figuras, aut vincula
 veneficiis apta, jubetque, ut qui talia apud
 se gestant, ab Ecclesia ejiciantur. Mu-
 nuscula Judæorum, aut Paganorum, quæ
 diebus apud ipsos festis mittere solebant,
 non accipiantur, nec festa in eorum socie-
 tate celebrentur. Speciatim prohibetur,
 ne quis azymos panes, quos Judæi per
 festa sua Paschalia distribuere consueve-
 rant, acceptat. Tandem ne quis Genti-
 lium solemnitatibus intersit. Hi sunt Con-
 cilia Laodicensis Canones, quos tota anti-
 quitas venerata est.

c. 36.
 c. 37.
 c. 38.
 c. 39.

§. XIII.

Persecutio restauratur.

Cum Valens Imperator duobus annis
 bellum *Anm.* XXVII. c. 5.